

342. Babics Antal iratai

1841-2005

6 doboz, 1 mappa = 0,74 ifm.

Babics Antal (Lovászpátona, 1902. aug. 4. – Budapest, 1992. jan. 17.), az urológia egyetemi tanára, két alkalommal egyetemünk dékánja volt. Sokgyermekes vidéki családból származott, édesapja pékmester volt. Középiskolai tanulmányait Győrben és a pápai Szent Benedek-rendi Főgimnáziumban végezte. Jeles érettségi után 1922-ben iratkozott be a budapesti egyetem Orvostudományi Karára, 1929. január 19-én avatták orvossá. Ez év szeptemberében került az akkor még a budapesti Szent Rókus kórházban működő Urológiai Klinikára, ahol 1932-ig gyakornok, majd 1938-ig tanársegéd. Közben 1936/37-ben állami ösztöndíjjal került a berlini Collegium Hungaricumba, majd Olaszországban és Varsóban tanult veseélettant. 1938-ban adjunktusi kinevezést kapott, majd 1940. február 22-én magántanári habilitációt szerzett a „Mindennapi urológia gyakorlatokkal” tárgykörben. 1940/41-ben a professzor helyettese, majd Illyés Géza nyugalomba vonulása után, 1941-ben megbízták a klinika vezetésével, amit 1943-ig látott el. 1943-tól 1945-ig a III. sz. Sebészeti Klinika díjtalan adjunktusa és orvosszázadosi rangban a budapesti X. sz. helyőrségi kórház, a későbbi Honvédkórház sebész-urológus osztályvezető főorvosa. 1945. november 2-án egyetemi tanárrá, egyben az Urológiai Klinika igazgatójává nevezték ki. A klinika vezetését 1946. február 1-jén vette át. Belépett a Nemzeti Parasztpártba, majd 1948 elején a Magyar Kommunista Pártba, később az ebből alakult Magyar Dolgozók Pártja tagja volt. 1948-tól két tanéven át a tudományegyetemi Orvoskar, majd 1955-től négy tanéven keresztül az immár önálló orvosegyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja. 1949. október 31-től az MTA levelező, majd 1950. december 2-től rendes tagja, 1959-1967 között az Orvosi Tudományok Osztályának titkára. 1950 és 1953 között ellátta a Kútvölgyi úti Központi Állami Kórház-Rendelőintézet igazgatói feladatait is, melynek megszervezésében főszerepet játszott. 1956. október 26 - 31. között Nagy Imre első kormányának egészségügyi minisztere. 1963. február 24. és 1971. február 10. között, két cikluson keresztül országgyűlési képviselő volt, előbb a Hazafias Népfront budapesti listáján, majd Budapest 23. számú egyéni választókerületben jutott mandátumhoz. 1963 - 1975 között az Orvos - Egészségügyi Szakszervezet országos elnöke, majd 1985-től haláláig tiszteletbeli elnöke. 1974-ben vonult nyugalomba. Gyakorlati és tudományos munkássága középpontjában a veseüregrendszer, a vesemedence és a húgyvezeték traumatológiai, fertőző, daganatos stb. betegségeinek kórélettana, belgyógyászati és műtéti kezelésének kérdésköre állt. Nemzetközi szinten is jelentős eredményeket ért el a veseelégtelenség, a veseelzáródás, a vesetágulat, a vesegennyedés, a veseverőér-elváltozás, a húgyvérűség kórtani és élettani kutatása területén, továbbá a vesekő kialakulásának élettani folyamatára és műtéti eltávolításának lehetőségeire irányuló vizsgálatait során. A vese fertőző betegségeinek kialakulásában kimutatta a nyirokkeringés meghatározó szerepét; akadémiai székfoglalóját is e témakörben tartotta meg 1950. március 20-án. Behatóan foglalkozott a húgycsőkankó kórélettánával és cibazolos gyógyításával, továbbá klinikai vizsgálatokat végzett a prosztatátültetés és a prosztaták hormonos kezelése terén. Mindemellett munkájában és publikációiban figyelmet és teret szentelt az öregkori urológiai elváltozások, a férfi terméketlenség és a mesterséges megtermékenyítés kérdésköreinek is. Hosszú pályája során számos kitüntetésben részesült: Magyar Népköztársasági Érdemrend V. fokozata (1950), Kossuth-díj ezüst fokozata (1951), Magyar-Szovjet Baráti Társaság aranykoszorús jelvénye (1952, 1970, 1979), Munka Érdemrend (1955, 1960, 1970 arany fokozat), Kiváló orvos (1960), Magyarországon Ideiglenesen Állomásozó Szovjet Katonai Parancsnokság Elismerő Díszoklevelei (1964, 1966, 1970), Felszabadulási Emlékérem (1970), Békéért Érdemérem (1970, 1984), Szakszervezeti Arany Emlékérem (1970, 1972), Magyar Népköztársaság Zászlórendjének 2. fokozata (1974), Magyar Népköztársaság rubinokkal

ékesített Zászlórendje (1982), Magyar Népköztársaság aranykoszorúval díszített Csillagrendje (1987). Tudományos kitüntetései: 1969-ben Korányi Sándor-, 1970-ben és 1984-ben Illyés Géza-, 1972-ben Bugát Pál-émlékérmes, illetve Hőgyes Endre-díjat, 1978-ban pedig Markuszovszky-díjat kapott.

Főszerkesztője volt az 1947 és 1949 között a budapesti egyetemen megjelent Acta Urologica szaklapnak, majd ugyancsak főszerkesztőként irányította az 1962-től megjelenő Acta Chirurgica – 1983 után Acta Chirurgica Hungarica – szerkesztési munkálatait is. Emellett szerkesztőbizottsági elnöke volt a szintén Magyarországon kiadott International Urology and Nephrology című szaklapnak is. A Magyar Urológusok és Nephrológusok Társaságának örökös elnöke, tiszteleti tagjává választotta a Jan Evangelista Purkyně Csehszlovák Orvostudományi Társaság, a Szovjet Sebészeti Társaság, az Osztrák Urológiai Társaság, a Lengyel Urológiai Egyesület és a Román Urológiai Egyesület is. 1965-ben a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiája tiszteleti tagjává választotta. Az olasz urológiai Társaság levelező tagja, a Nemzetközi Urológiai Társaság magyar küldöttje. Alapító tagja a Korányi Társaságnak és a Collège International des Chirurgiens-nek. Széleskörű társadalmi tevékenysége nem korlátozódott hivatásának szűken vett területeire. Így 1967-től társelnöke volt az Autóklubnak, a Magyar Horgászszövetségnek pedig vezetőségi tagja. A Semmelweis Egyetem róla elnevezett Babics Antal-díját két évente ítélik oda a jelentős tudományos eredményeket elérő fiatal orvosoknak.

Babics Antal levéltárunkban található hagyatékának összegyűjtése, megőrzése és átadása kései tanszéki utódjának, Dr. Romics Imre professzornak köszönhető. Az anyaghoz az iratok kivételével darabszintű jegyzék készült, mely az átadás-átvételi jegyzőkönyvben található.

1. doboz Személyi iratok, iratmásolatok, okmányok 1929-1992.
Önéletrajzi jegyzetek, vázlatok (Illyés Géza szakmai életrajzával), é.n.
Orvosi Tár 1841.
Levéltári iratmásolatok, iratátírások 1918-1957.
Szakmai levelezés, publikációs jegyzék 1932-2005.
2. doboz Különlenyomatok (albumban) 1946-1965.
Sajtóanyag 1935-1980.
Józsa Adrián személyi anyaga 1952-1956.
Szakmai társaságok 1924-1977.
3. doboz Babics Antal emlékezete (emlékszobával, emlékkötettel kapcs. iratok).
4 db dvd (audio, film, dokumentumok).
3 db audio kazetta.
Tárgyi emlékek (MÁVAG ajándéka 1947, American Urology Ass. 1990).
4. doboz Fényképek (315 db).
 - Moszkvai album (21 db).
 - Szövettani ábrák albuma (66 db).
 - Kiric (Szovjetunió) album 1951.aug.4-6. (28 db).
 - Finn Orvosszövetség közgyűlése album, 1964.jún.16. (20 db).
 - Babics-képek 1. dosszié (46 db).
 - Babics-képek 2. dosszié (21 db).
 - 90 éves könyv fényképei (9 db).
 - Vegyes képek borítékban (85 db).
 - Nagyméretű képek (2 db).
 - Nagyméretű arckép (1 db keretben).

5. doboz Oklevelek 1950-1989 (30 db).
Oklevél 1970 (1 db keretben).
6. mappa Oklevelek 1929-1982 (10 db).
Rajzok 1948-1967 (8 db).
7. doboz Kitüntetések 1950-1987 (14 db).
Plakettek 1968-1982 (5 db).